

Nr 125.

Av herrar **Lövgren** och **Bärg** i Katrineholm, *om upphävande av spannmålstullarna.*

Över hela vårt land pågår f. n. en aktion i lönenedpressande syfte från de svenska arbetsgivarne. Denna aktion måste, om den lyckas medföra fullkomligt olidliga förhållanden för landets industriarbetare, om icke samtidigt åtgärder vidtagas för att nedbringa levnadskostnaderna till en lägre nivå. För de svenska arbetarehemmen är den indirekta skatt som utgår genom livsmedelstullarna synnerligen betungande och krav ha vid flerfaldiga tillfällen rests från arbetarerepresentanterna i riksdagen om framförallt spannmåls- och mjöltullarnas slopande. Gent emot detta krav har från den tullvänliga sidan anförts, att spannmålstullarna vore absolut nödvändiga för det svenska jordbruket. Numera torde icke denna ståndpunkt kunna vidhållas, då det ju från jordbrukarnas mest framstående representanter vid olika tillfällen framhållits, att det icke är jordbrukarna som komma i åtnjutande av tullskyddet, utan detta går helt och hållet till kvarntrusten. Så t. ex. framhöll professor Wohlin vid förra årets riksdag, när frågan om spannmålstullarna debatterades, följande:

»Det anfördes av en ärad talare under årets remissdebatt att kvarnföreningens medlemmar under tiden efter den 1 oktober lyckats taga ut tullskyddet å mjöl i så hög grad, att av mjöltullen, 11 kronor och 25 öre, knappast mera än en krona tillkommit producenterna, under det att kvarnföreningens medlemmar tillgodogjort sig resten. Man måste givetvis, vilken åsikt man än hyser beträffande vår spannmålstulls avpassning samt beträffande frågan om glidtull eller fast tull, ställa sig synnerligen förvånad inför detta faktum. Det kan också erinras om, att denna industriella trust under år 1919 hade i nettovinst 7,100,000 kronor eller 32,3 procent på aktiekapitalet, vilket emellertid under närmast föregående åren ökats genom gratisaktier med 4,325,000 kronor. Under 1920 utgjorde nettovinsten 21,5 procent av aktiekapitalet. Detta sistnämnda kapital hade emellertid under åren 1915—1919 ökats genom gratisemissioner till ett sammanlagt belopp av 5,335,000 kronor. Lägges härtil den summa, som under tiden före 1911 tillförts aktiekapitalet genom gratisaktier, eller 1,600,000 kronor, skulle — under förutsättning att inga andra gratisemissioner förekommit — det kontant inbetalda aktiekapitalet år 1920 hava utgjort 16,386,000

kr. Nettovinsten för detta år skulle följaktligen utgöra 30,6 procent å det kontant inbetalda aktiekapitalet och utdelningen till aktieägarna 22,5 procent av samma kapital. Inalles hava 18 miljoner kronor eller 59,1 procent kontant utdelats till aktieägarna. Återstoden eller 12,500,000 kronor har använts till företagens konsolidering. I dessa tider, när större delen av det svenska näringslivet arbetar icke endast utan vinst men med betydande förlust, är det rätt anmärkningsvärt, att vi här ha framför oss en industriell trust, som lyckats genom skicklig ledning åt sig bevara så stora belopp av detta för det svenska jordbruket avsedda tullskyddet och så stora belopp av den för de svenska konsumenterna avsedda prissänkningen, som här genom dessa ur trustlagstiftningskommitténs betänkande hämtade siffror visats.»

Då vi icke kunna förstå, att det skulle vara något för det svenska samhället gagneligt, att låta ett så absurt förhållande, som det av herr Wohlin i ovannämnda debatt påvisade, fortsätta, och då förhållandena för de svenska industriarbetarna och löntagarna äro synnerligen bekymmersamma, tillåta vi oss vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta upphäva tullsatserna för samtliga de varuslag, som falla under rubrikerna 74—79 b i gällande tulltaxa.

Stockholm den 21 januari 1923.

O. W. Lövgren.

A. J. Bärq.